

پرورش بلدرمین

تألیف و گردآوری:
مهدی شکوهمند
کارشناس ارشد علوم دامی

سرشناسه	: شکوهمند، مهدی، ۱۳۵۸ -
عنوان و نام پدیدآور	: پرورش بلدرچین
وضعیت ویراست	: [ویراست ۲].
مشخصات نشر	: تهران: نوربخش، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری	: ۱۸۴ ص: مصور، جدول، نمودار؛ ۱۴/۵×۲۱/۵ س.م.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۷۳۰۹-۱۷-۹
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیپای مختصر
یادداشت	: فهرست‌نویسی کامل این اثر در نشانی: http://opac.nlai.ir
	: قابل دسترسی است.
یادداشت	: کتابنامه.
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۷۸ ۶۳

انتشارات نوربخش؛ عضو هیئت مدیره فرهنگی ناشران کتاب دانشگاهی

- پرورش بلدرچین
- تألیف و گردآوری: مهدی شکوهمند
- ناشر: انتشارات نوربخش
- نوبت ویراست: ویراست دوم
- نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۴
- شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه
- لیتوگرافی: امین گرافیک، چاپ: الوان، صحافی: آزاده
- قیمت: ۹۰,۰۰۰ ریال
- شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۳۰۹-۱۷-۹

تهران، خیابان انقلاب، ابتدای خیابان وصال شیرازی، بن‌بست قاجار، پلاک ۴، واحد ۲

تلفن: ۳۰-۶۶۹۷۸۸۲۹ (۰۲۱)

فهرست مطالب

پیشگفتار ۱۳

فصل اول: تاریخچه و خصوصیات بلدرچین ژاپنی

مقدمه	۱۵
طبقه‌بندی	۱۷
تاریخچه‌ی اهلی کردن بلدرچین ژاپنی	۱۸
محل زیست	۱۹
پراکندگی	۱۹
ویژگی‌های عمومی و فیزیولوژیکی بلدرچین	۱۹
سازگاری با زمین	۲۲
انگشت و ناخن	۲۲
نوک	۲۳
آواز	۲۴
خودآراستن	۲۴
اندازه	۲۴
طول عمر	۲۵
نژادهای بلدرچین	۲۵
نژاد کوترنیکس (وحشی)	۲۵
سویه‌های رنگی نژاد کوترنیکس	۲۶

۲۶	سویه‌ی بلدرچین مانچوریه
۲۷	سویه‌ی رانج (Range)
۲۷	سویه‌ی قهوه‌ای مایل به زرد (Fawn)
۲۸	سویه‌ی سفید انگلیسی
۲۹	سویه‌ی کوترنیکس سیاه و سفید (Tuxedo)
۲۹	نژاد بلدرچین باب‌وایت (Bobwhite quail)
۳۱	نژاد بلدرچین چینی
۳۲	نوا و سویه‌های رنگی بلدرچین چینی
۳۳	خصوصیات تخم بلدرچین
۳۳	خصوصیات شیمیایی و فیزیکی تخم بلدرچین
۳۶	تأثیر سن و فصل بر کیفیت تخم بلدرچین
۳۷	گوشت بلدرچین
۴۰	خصوصیات گوشت بلدرچین
۴۱	سن کشتار
۴۱	تأثیر سن بر ترکیب لاشه
۴۱	خاکستر
۴۲	پروتئین
۴۳	آب
۴۳	خصوصیات تولیدمثل
۴۴	رفتار تولیدمثل در بلدرچین نر
۴۵	رفتار تولیدمثل در بلدرچین ماده
۴۶	صفات تولیدمثل در بلدرچین
۴۶	صفات تولیدمثل در بلدرچین ماده
۴۸	صفات تولیدمثل در بلدرچین نر
۴۹	تعیین جنسیت در بلدرچین ژاپنی

فصل دوم : ساختمان و تأسیسات

۵۲	۱. ساختمان و تأسیسات پرورشی
۵۲	انتخاب محل
۵۲	سالن

۵۲	انواع سالن‌های پرورش طیور
۵۳	سقف
۵۳	الف. سالن‌های با سقف طاق ضربی (قوسی)
۵۴	ب. سالن‌های با سقف خریا
۵۴	ج. سالن‌های با سقف سوله
۵۵	کف سالن
۵۵	دیوارها
۵۶	پنجره
۵۸	مواد منعکس‌کننده
۵۸	مدا. سایق‌بندی
۵۹	تهویه
۵۹	روش‌های فشار مثبت یا منفی
۵۹	هواکش
۶۱	سیستم‌های سهریه سالن‌های پرورش طیور
۶۲	قفس
۶۳	مزایا و معایب پرورش در قفس
۶۳	آب‌خوری
۶۴	دان‌خوری
۶۵	لوازم سردکننده
۶۷	سیستم‌های گرم‌کننده
۶۸	حصار اطراف منبع گرمایی
۶۹	۲. ساختمان و تأسیسات کشتارگاه
۷۰	۳. ساختمان و تأسیسات جوجه‌کشی
۷۱	۴. کوره‌ی لاشه‌سوزی
۷۱	۵. انبار مواد خوراکی

فصل سوم : پرورش

۷۳	۱. پرورش گله‌ی مادر
۷۳	تشکیل گله‌ی مولد
۷۶	مدیریت گله‌ی مولد

۷۷	مدیریت پرورش پرندگان در فضای بسته‌ی ساختمان
۷۸	کنترل حشرات و بیماری‌ها
۷۸	مدیریت پرورش پرندگان در فضای باز
۷۹	تولید تخم
۸۰	جمع‌آوری تخم
۸۰	نور
۸۱	مدیریت شدت و مدت نور
۸۱	م. سببی تعداد لامپ
۸۲	آمیزش و باروری
۸۲	۲. جوجه‌کشی
۸۳	مراقبت از تخم‌ها
۸۵	دستگاه جوجه‌کشی
۸۵	تنظیم دستگاه جوجه‌کشی از پنبه
۸۶	تنظیمات دستگاه جوجه‌کشی از پنبه
۸۶	جوجه‌درآوری طبیعی
۸۸	برخی از دلایل احتمالی کم بودن جوجه‌درآوری
۸۸	۳. پرورش جوجه‌ها
۸۹	بهداشت جایگاه‌ها
۹۰	پوشال کف
۹۱	گرم کردن سالن
۹۳	رطوبت
۹۳	فضای مورد نیاز
۹۴	نوک‌چینی
۹۵	تغذیه‌ی جوجه‌ها
۹۶	تهویه
۹۶	مروری بر توصیه‌های لازم برای سنین مختلف قبل و بعد از ورود جوجه‌ها
۹۹	پرورش در فضای آزاد
۹۹	مدیریت پرورش در فضای آزاد
۹۹	شرایط پرواز
۱۰۰	نقل و انتقال بلدرچین

۱۰۱	کشتار.....
۱۰۱	۴. بازاریابی.....
۱۰۳	راه کارهایی جهت کاهش مصرف انرژی در سالن های پرورش.....
۱۰۳	عایق کاری سالن ها و ساختمان ها در سالن های با سیستم بسته.....
۱۰۳	بازدارنده ی بخار.....
۱۰۳	بستن شکاف های ورودی هوا.....
۱۰۴	حفاظت و بازدید مداوم وسایل کنترل دما.....
۱۰۴	کنترل فاضلاب.....
۱۰۴	تهویه مناسب.....
۱۰۴	یکنواخت کردن دمای سالن (حذف لایه های حرارتی).....

فصل چهارم : تغذیه

۱۰۵	تعریف غذا و حدود صاف غذای سالم.....
۱۰۶	تازه بودن.....
۱۰۶	رنگ، بو و طعم.....
۱۰۶	درجه ی خلوص و پاکی.....
۱۰۷	آلودگی های قارچی خوراک دام.....
۱۰۷	آب.....
۱۰۷	ترکیب شیمیایی آب.....
۱۰۸	ویژگی های آب سالم آشامیدنی.....
۱۰۸	املاح آب.....
۱۰۹	زیان های اقتصادی آب های سخت.....
۱۰۹	استانداردها و مقادیر مجاز عناصر و املاح معدنی آب.....
۱۱۱	مکمل های غذایی.....
۱۱۳	اجزای غذایی پایه.....
۱۱۳	۱. انرژی.....
۱۱۴	۲. پروتئین.....
۱۱۶	۳. ویتامین ها.....
۱۱۷	ویتامین A.....
۱۱۷	ویتامین D.....

۱۱۸	ویتامین E
۱۱۹	ویتامین K
۱۱۹	ویتامین‌های گروه B
۱۲۱	۴. مواد معدنی
۱۲۲	کلسیم و فسفر
۱۲۲	منیزیم
۱۲۲	منگنز
۱۲۳	آهن، مس و کبالت
۱۲۳	سولفور
۱۲۳	روی
۱۲۳	نمک (کلرید سدیم)
۱۲۴	افزودن دارو و مواد دارویی به خیرم
۱۲۵	جیره‌نویسی
۱۲۵	۱. قیمت و امکان دسترسی به خوراک‌های مختلف
۱۲۶	۲. ترکیب مواد مغذی خوراک‌ها
۱۲۶	۳. اطلاع از نیازهای بلدرچین به مواد مغذی
۱۲۶	۴. رعایت نسبت‌ها و محدودیت‌ها
۱۲۸	دست‌کاری‌های تغذیه‌ای در فصول گرم
۱۲۹	برنامه‌ی غذایی بلدرچین
۱۲۹	۱. جوجه‌ها
۱۲۹	۲. دو هفته‌ی تا زمان کشتار
۱۳۰	۳. دوره‌ی تخم‌گذاری
۱۳۰	عوامل تغذیه‌ای مؤثر در وزن بدن و صفات تولیدمثل

فصل پنجم: اصلاح نژاد

۱۳۴	امکانات مورد نیاز برای اجرای برنامه‌های اصلاح نژاد
۱۳۴	ثبت مشخصات (شناسایی)
۱۳۵	ژنتیک و محیط
۱۳۵	وراثت‌پذیری
۱۳۶	هم‌خونی

انتخاب (Selection).....	۱۳۹
انتخاب برای مقاومت به بیماری‌ها.....	۱۳۹
انتخاب برای بهبود رفتارهای پرند.....	۱۴۰
انتخاب برای افزایش وزن بدن.....	۱۴۱
همبستگی وزن بدن و میزان ترس و تهاجم در بلدرچین نر.....	۱۴۳
اثر انتخاب برای افزایش وزن بدن بر خصوصیات لاشه‌ی بلدرچین ژاپنی.....	۱۴۳
صفات مهم اقتصادی بلدرچین ژاپنی و همبستگی ژنتیکی آن‌ها با وزن بدن.....	۱۴۴
۱. باروری.....	۱۴۴
۲. وزن تخم.....	۱۴۴
۳. تعداد تخم.....	۱۴۵
۴. درصد جیره‌دراوری.....	۱۴۵
۵. سن بلوغ جنسی.....	۱۴۵
۶. ضریب تبدیل.....	۱۴۶
آمیزش بین نژادهای مختلف بلدرچین ژاپنی (تلاقی‌گری).....	۱۴۶
آمیزش بین دو گونه.....	۱۴۷

فصل ششم: بهداشت و بیماری‌ها

مقدمه.....	۱۴۹
عوامل مؤثر در پیش‌گیری از بیماری.....	۱۵۰
مصرف دارو.....	۱۵۳
روش‌های مصرف دارو.....	۱۵۳
بیماری‌های بلدرچین.....	۱۵۵
الف. بیماری‌های انگلی.....	۱۵۵
کوکسیدیوز.....	۱۵۵
هیستومونیاژیس (سرسیاه).....	۱۵۶
کرم‌های لوله‌ای (Capillaria Spp).....	۱۵۷
کرم‌های چینه‌دان.....	۱۵۷
ب. بیماری‌های ویروسی.....	۱۵۸
برونشیت بلدرچین (Quail Bronchitis).....	۱۵۸
آنسفالومیلیت (Encephalomyelitis).....	۱۵۹

- ۱۶۰ سندرم کاهش تولید تخم (Egg Drop Syndrom)
- ۱۶۲ مارک
- ۱۶۳ آنفلوآنزای طیور (Avian Influenza)
- ۱۶۴ نیوکاسل (Newcastle)
- ۱۶۶ آبله‌ی پرندگان
- ۱۶۷ اکوز
- ۱۶۷ - بیماری‌های باکتریایی
- ۱۶۷ ۱. هاب روده
- ۱۶۹ بیماری روروم (السهال سفید)
- ۱۷۰ سالمو (گال روم (تیفوئید پرندگان)
- ۱۷۱ د. بیماری‌های تنبلی
- ۱۷۱ کانی‌بالسم
- ۱۷۲ ه. مسمومیت‌های قارچی
- ۱۷۳ آفلاتوکسین
- ۱۷۳ فوزاریوتوکسیکوزیس (Fusariotoxicosis)
- ۱۷۴ اوکراتوکسین (Ochratoxicosis)
- ۱۷۴ ارگوتیسم (Ergotism)
- ۱۷۴ مسمومیت قارچی سیتترینین (Citrinin)
- ۱۷۵ مسمومیت اووسپورئین (Oosporein Mycotoxicosis)
- ۱۷۵ اسید سایکلوپیاژنیک (Cyclopiazonic)
- ۱۷۵ تشخیص مسمومیت با قارچ در طیور
- ۱۷۹ منابع

پیشگفتار

خداوند متعال را شاکریم که به من نعمت آموختن و یادگیری عطا نمود و این که بتوانم آموزه‌ها و تجربیات خود را در هر چند اندک، به دیگران انتقال دهم. اینک که کتاب حاضر به چاپ چهارم رسیده است، بیش از پیش خدای را شکر می‌گویم که تجارب من در زمینه پرورش بلدرچین توانسته است راهنمای بسیاری از افرادی باشد که می‌خواهند در جهت خودکفایی این عزیزان پای در عرصه تولید و تأمین غذای جامعه بگذارند.

از زمان چاپ اول این کتاب در سال ۱۳۸۷ تاکنون نیازهای پرورش بلدرچین در سرتاسر کشور افزایش چشمگیری داشته و محصولات آن نیز اعم از تخم و گوشت جایگاه ویژه‌ای را در سبد غذایی خانوارهای ایرانی پیدا کرده است. در حال حاضر، آنچه که بیش از هر چیز برای پرورش‌دهندگان اهمیت دارد، حاصل و استفاده از آخرین دستاوردها و فنون نوین علمی در جهت افزایش کمی و کیفی محصولات می‌باشد. خوشبختانه در چند سال اخیر بسیاری از دانشگاه‌ها و مراکز علمی کشورمان به اهمیت این موضوع پی برده و بسیاری از پایان‌نامه‌ها در مقاطع تحصیلی کارشناسی ارشد و دکتری به این موضوع اختصاص یافته است. اما کلیه این تحقیقات و پژوهش‌ها زمانی مفید خواهد بود که جوابگوی نیازهای واقعی این صنعت باشد.

افراد زیادی در تهیه‌ی این کتاب این جانب را مورد لطف خود قرار داده‌اند. استاد ارجمندم جناب آقای دکتر ناصر امام‌جمعه کاشان زحمات زیادی در تهیه‌ی این کتاب متقبل شدند و راهنمایی‌ها و دلگرمی‌هایشان همواره مشوق من در به انجام رساندن کتاب بود. بر خود لازم می‌دانم از ایشان تشکر نمایم. هم‌چنین از آقایان مهندس محمدرضا مفیدی برای همکاری ارزشمندشان در تمام مراحل تهیه‌ی این کتاب، دکتر علی نوری امام‌زاده و دکتر امید کریمی برای مطالعه‌ی بخش‌هایی از کتاب و ارایه‌ی توصیه‌های لازم، سرکار خانم سهیلا کاظمی، همسر عزیزم که تمام مراحل تهیه‌ی کتاب با صبوری و شکیبایی همواره باعث دلگرمی این جانب می‌شدند و کلیه‌ی دوستان و همکاران که به نوعی یاریگر این جانب بودند تقدیر و تشکر می‌نمایم. هم‌چنین از آقای دکتر جلال صابری شکیب مدیر محترم انتشارات زربخش و همکارانشان که زحمات زیادی را در ویراست دوم این کتاب متقبل شده‌اند، قدرانی می‌نمایم.

با توجه به این که مصمم هستم تا در چاپ بعدی کتاب، مطالب جدیدتر به‌خصوص در زمینه‌های تغذیه و اصلاح نژاد به کتاب اضافه نمایم، لذا از تمامی محققین، پرورش‌دهندگان و افرادی که در این زمینه تجربه‌ای دارند صمیمانه خواهشمند است برای پربارتر شدن کتاب با ارایه‌ی راه‌نمایی و توصیه‌هایشان این جانب را یاری نمایند.

مهدی شکوهمند

عضو هیئت علمی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی

و منابع طبیعی استان یزد

m_shokoohmand@yahoo.com